

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/30/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112245433
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5112245433.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v právnej veci žalobcu: Getfin s. r. o., so sídlom Trenčín, Bezručova 1191/3, IČO: 46 371 265, proti žalovanej: C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. D. S., R. XXX/XX, právne zastúpená spoločnosťou Advokát Adriana Hrdinová, s.r.o., so sídlom Žilina, Vojtecha Spanyola 1726/13, o zaplatenie 4.096,20 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6C/222/2013-91 zo dňa 23.júna 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uložiť žalobkyni povinnosť zaplatiť (mu) sumu 4.096,20 eur spolu so špecifikovaným úrokom z omeškania. Vychádzal zo skutočnosti, že zmluvný vzťah uzavretý medzi sporovými stranami je vzťahom spotrebiteľským, ktorý má napriek označeniu (zmluva o úvere) znaky zmluvy o pôžičke podľa § 657 OZ, keď ako reálny kontrakt mala vzniknúť prenechaním peňažných prostriedkov vo výške 2.560 eur v hotovosti pri podpise zmluvy. Nadväzne tak v súdnom konaní o vrátenie pôžičky žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno (jednak) o poskytnutí plnenia žalovanej, ako aj o tom, že plnenie bolo žalovanej poskytnuté na základe zmluvy o pôžičke s žalovanou uzavretej.

2.Vzhľadom k námietke žalovanej o nepreukázaní oprávnenia O. G. uzatvoriť za žalobcu predmetnú zmluvu, súd prvej inštancie primárne riešil spornosť platného uzavretia zmluvy. Poukázal na § 9 ods. 1 zák. č. 120/2010 Z.z., v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Následne z tohto dôvodu musí mať písomnú formu i plnomocenstvo, ktorým splnomocňuje účastník zmluvy inú osobu, aby v jeho mene a na jeho účet takýto právny úkon uzavrela (§ 31 ods. 4 OZ). Za žalobcu dotknutú zmluvu podpísal ako „poverený pracovník“ O. G.. Ten k svojmu pomeru uviedol, že pracuje pre žalobcu ako obchodný zástupca, čomu nasvedčuje obsah predloženého formulára „Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere“. Preukázané pritom bolo, že menovaný nie je zamestnancom žalobcu a nebol oprávnený konať za žalobcu podľa § 20 ods. 1 alebo ods. 2 OZ. Pokiaľ teda O. G. uzatváral ako obchodný zástupca za žalobcu predmetnú zmluvu, pre jej pre platné uzavretie bolo potrebné, aby udelené plnomocenstvo malo písomnú formu. Rovnako sa vyžaduje písomná forma plnomocenstva i v prípade zmluvy o obchodnom zastúpení, nakoľko v takomto prípade sa spravujú práva a povinnosti s tým súvisiace ustanoveniami o mandátnej zmluve.

V danej spojitosti súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca v konaní neprodukoval dôkaz, že písomne splnomocňuje O. G. uzavrieť za neho predmetnú zmluvu o úvere, t.j. súdu nepredložil takéto plnomocenstvo, hoci ak existovalo, nič žalobcovi nebránilo ho predložiť. Sám svedok O. G. vo svojej výpovedi uviedol, že pri uzatváraní zmluvy o úvere so žalovanou tomuto plnomocenstvo udelené žalobcom nepredložil. Z dôvodu nepreukázania existencie oprávnenia O. G. na základe písomného plnomocenstva uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere so žalovaným, a to v čase jeho podpisu

na predmetnej zmluve o úvere, teda nebolo preukázané platné uzavretie predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným

3. Za dostačujúci dôkaz na preukázanie existencie predmetného písomného plnomocenstva okresný súd nepovažoval ani svedeckú výpoveď O. G., ktorý uviedol, že uvedeným plnomocenstvom disponuje a to vzhľadom na závažné pochybnosti (uvedené v ďalšej časti odôvodnenia) o vierohodnosti svedka O. G., keď tento vo svojej výpovedi viac krát uviedol zjavne nepresné, resp. nie pravdivé skutočnosti. Konštatoval, že pochybnosti o vierohodnosti svedka možno mať už len zo samotnej skutočnosti, že je v zmluvnom vzťahu so žalobcom a nepochybne jeho postavenie v tomto zmluvnom vzťahu je do istej miery závislé od žalobcu, ktorý môže tento zmluvný vzťah ukončiť výpoveďou. Taktiež je svedok z hľadiska hradenia svojich potrieb závislý na príjmoch od žalobcu.

4. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či z vykonaného dokazovania bez pochybností vyplýva, že žalobca žalovanej prenechal dňa 3.8.2012 peňažnú sumu 2.560 eur. Žalovaná toto skutkové tvrdenie žalobcu namietala a súčasne poprela pravdivosť obsahu žalobcom produkovaných listinných dôkazov. Okresný súd vymedzil, že žalobcom produkované listinné dôkazy (zmluva o úvere zo dňa 3.8.2012, výdavkový pokladničný doklad žalobcu zo dňa 3.8.2012) majú formu súkromnej listiny, preto k tomu, aby dôkazné bremeno zaťažovalo žalobcu, stačilo len formálne popretie pravdivosti obsahu týchto listín žalovanou, k čomu v konaní došlo. Žalobca v ďalšom v snahe uniesť dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdeného reálneho odovzdania peňažných prostriedkov žalovanému vo výške istiny spotrebiteľského úveru 2.560 eur produkoval len jediný dôkaz, a to výpoveď svedka O. G.. Dôkazy z účtovníctva navrhovateľa preukazovali len skutočnosť, že žalobca sporný spotrebiteľský charakter zaúčtoval do svojho účtovníctva.

Tu okresný súd poukázal na závažné pochybnosti o vierohodnosti dotknutého svedka, nakoľko na jednoznačne položené otázky vypovedal nie pravdivo, resp. počas svojej výpovede si protirečil. Súd podrobne opísal rozpory v tvrdeniach svedka G., ktorý (predovšetkým) na otázku, či pred tým ako začal pracovať pre žalobcu, uzatváral za inú spoločnosť poskytujúcu spotrebiteľské úvery inú zmluvu so žalovanou, odpovedal, že si nespomína. Žalovaná však preukázala, že s obchodnou spoločnosťou FINACREAL s.r.o. uzatvárala zmluvu o úvere práve prostredníctvom tohto svedka. Ďalej svedok vypovedal, že žalovaná má u žalobcu už viacero úverov a že ide u nej určite o klienta s dobrou platobnou disciplínou, inak by jej nebol úver poskytnutý v tak vysokej sume. V rozpore s tým žalovaná uvádzala, že riadne nesplatila práve predmetnú pôvodnú pohľadávku prevedenú na žalobcu. Súčasne svedok uviedol, že zmluva bola so žalovanou vopred vykomunikovaná, pred tým, ako sa s ňou stretol za účelom podpisu zmluvy a odovzdania peňažných prostriedkov už dostala pripravené podklady, t. j. splátkový kalendár, žiadosť o poskytnutie úveru atď a so žalovanou sa stretol určite len raz v deň podpisu zmluvy o úvere v auguste 2012. Následne však po tom, ako mu súd umožnil nahliadnuť do žiadosti o poskytnutie finančnej služby, uviedol, že je možné, že sa so žalovanou stretol aj pred tým, ako bol u nej spisovať žiadosť o poskytnutie finančnej služby. Napokon svedok neisto vypovedal aj ohľadom okolností priamo súvisiacich s odovzdaním peňažnej sumy 2.560 eur žalovanej, keď najskôr uviedol, že žalovanej odovzdal peňažnú sumu až po tom, ako žalovaná podpísala výdavkový pokladničný doklad žalobcu, následne však už na otázku odpovedal, že najskôr odovzdal žalovanej peňažnú hotovosť a žalovaná až následne pripojila svoj podpis na vopred vytlačený výdavkový pokladničný doklad. Súdu sa pritom javilo ako nepravdepodobné, aby si svedok ako obchodný zástupca subjektu poskytujúceho vo väčšom množstve spotrebiteľské úvery, pamätal konkrétne okolnosti poskytnutia sporného spotrebiteľského úveru, ak od jeho kontraktácie a tvrdeného vyplatenia peňažných prostriedkov uplynula dlhšia doba takmer troch rokov. Tento záver súdu podporuje aj vyjadrenie svedka v úvode jeho výsluchu, kde výslovne uviedol, že túto zmluvu si už nepamätá. Pochybnosti o odovzdaní peňažných prostriedkov ďalej vyvoláva aj to, že predmetný spotrebiteľský úver mal byť žalovanej poskytnutý na „reúver“. Poverená zamestnankyňa žalobcu na pojednávaní uviedla, že v prípade refinancovania spotrebiteľského úveru iným spotrebiteľským úverom je prax taká, že peniaze sa vyplatia klientovi a tento ich následne vyplatí či už prostredníctvom šeku alebo vkladom na účet žalobcu, čím je splatený predchádzajúci spotrebiteľský úver, alebo sa to urobí zápočtom. V danom prípade tomuto tak určite nebolo, nakoľko tu nie je žiadna dohoda o zápočte a žalobca nepreukázal, že by mu žalovaná po tvrdenom prijatí peňažnej sumy 2.560 eur poskytla peňažné plnenie v akejkoľvek výške.

V kontexte uvedených okolností súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná v konaní preukázala, že žalobca mal voči nej postúpenú pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou FINACREAL s.r.o. vo výške 1.494,25 eur. Je preto možné vychádzať z toho, že dojednané navýšenie v sume 947,92 eur (celková suma splatná spotrebiteľom 1.447,92 eur - istina úveru

500 eur = 947,92 eur) je možné vyhodnotiť ako zmluvné dojednanie, ktoré sa prieči dobrým mravom (behom dvoch rokov bola žalovaná povinná úver vrátiť so 190 %-ným navýšením; 947,92 eur / 500 eur = 1,90 v percentuálnom vyjadrení 190 %) a je preto podľa ust. § 39 OZ neplatné. Žalovaná namietala v konaní práve to, že sporným spotrebiteľským úverom malo dôjsť k „refinancovaniu“ postúpenej úverovej pohľadávky žalobcu voči žalovanej. Okresný súd preto ustálil, že žalobca sa snažil fiktívne „novoposkytnutou“ pôžičkou uspokojiť svoju pohľadávku vyplývajúcu so spotrebiteľského úveru zo dňa 13.3.2009, ktorá sa javí v čase podpisu zmluvy o úvere č. 123258 s najvyššou pravdepodobnosťou ako už premlčaná.

5.Zhrnúc opísané, súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, že medzi účastníkmi došlo dňa 3.8.2012 k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 123258 a súčasne, že vôbec na základe tejto zmluvy poskytol žalovanej akékoľvek peňažné plnenie a teda, že žalovanej vznikol záväzok peňažnú pôžičku aj s príslušenstvom vrátiť žalobcovi.

6.Rozhodovanie o trovách si okresný súd postupom podľa § 151 ods. 3 O.s.p. vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

7.Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a domáhal sa zmeny napadnutého rozhodnutia v podobe priznania celej žalovanej sumy. Poukázal na zmluvu o úvere č. 92510 uzavretej žalovanou so spoločnosťou FINANCREAL, s.r.o., ktorý záväzok stále nebol vyplatený, preto veriteľ kontaktoval žalovanú, ktorá prejavila záujem o vyplatenie úveru, avšak nemala dostatok prostriedkov na jeho vyplatenie, preto požiadala o poskytnutie nového úveru. Následne peniaze prevzala a za účelom vyplatenia predchádzajúceho úveru ich sama vo svojom mene vložila/previedla na účet veriteľa. O tomto nepredkladali žiadne potvrdenie, nakoľko predchádzajúci úver nebol predmetom tohto konania. Dokladom o prevzatí finančných prostriedkov je okrem svedeckej výpovede O. G. aj príjmový doklad o prevzatí finančných prostriedkov a potvrdenie o prevzatí finančnej hotovosti nachádzajúci sa v spodnej časti zmluvy o úvere. Tieto odvolateľ považuje za dostatočný dôkaz v porovnaní s tvrdením žalovanej, ktorá sa na súdne pojednávanie ani nedostavila. V danej spojitosti žalobca kladie otázku koho iného môže navrhnúť ako svedka, pokiaľ obchodný zástupca nie je vierohodný, keďže má uzavretý zmluvný vzťah so žalobcom. Zdôraznil, že okresný súd nedodrжал ústavnú zásadu rovnakého postavenia a právnej ochrany oboch strán súdneho sporu. Žalobca totiž predložil viacero dôkazov, ktorými sa súd náležite nezaoberal, zatiaľ čo tým žalovaná nepredložila žiaden dôkaz potvrdzujúci jej výpoveď a súd chránil len jej osobu. Žalovaná žiadnym spôsobom nevysvetlila, ako sa ocitol jej podpis na tomto doklade, tiež na zmluve o úvere v časti o prevzatí finančných prostriedkov a nepreukázala, že peniaze neobdržala. Záver súdu, že žalovaná sumu 2.560 eur neprevzala, z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne nevyplýva.

Zároveň odvolateľ nesúhlasil s vyhodnotením uzavretej zmluvy ako zmluvy o pôžičke, nakoľko v zmluve o úvere sa uvádza, že finančná hotovosť bola poskytnutá na reúver, takže nie na voľnú dispozíciu. Zmluva o úvere má charakter reálnej zmluvy, peniaze teda budúceму dlžníkovi nemusia byť odovzdané hneď. Uvedené však nie je podmienkou, finančné prostriedky môžu byť odovzdané pri podpise zmluvy. Navyše zákon umožňuje uzavrieť zmluvu o účelovom úvere, keďže peniaze mali byť použité na vyplatenie starého, existujúceho, ničím a nikým nezrušeného úveru, nebol preto ani dôvod, aby žalovanej boli peniaze odovzdané. Napriek tomu ich dostala a sama s nimi vyplatila svoj starý úver.

8.Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 písm. a/ CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

10.Primárne odvolací súd pripomína principiálnu zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a súvisiacu viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP). Z konštatovaného nadväzne vyplýva, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní (medzi ktoré súdená vec jednoznačne patrí) nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených, konkrétnych námietok.

11.Z opísaného aspektu je zjavné, že v odvolaní absentuje relevantná úvaha ohľadne jedného z individuálne konštatovaných vecných dôvodov, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Ako samostatný dôvod zamietnutia žaloby totiž súd prvej inštancie vymedzil skutočnosť neplatného uzavretia dotknutej zmluvy z dôvodu absencie písomného splnomocnenia pre p. G.. Odvolateľ však úplne rezignoval na akúkoľvek protiargumentáciu k predmetnej okolnosti.

Uvedené samo osebe (bez ďalšieho) nevyhnutne vedie k procesnému neúspechu v odvolacom konaní. Z hľadiska procesnej ekonomie je následne bezpredmetné/nadbytočné venovať sa opodstatnenosti ďalších samostatných dôvodov (t.j. predovšetkým neprevzatie tvrdenej finančnej čiastky) zamietnutia žaloby (ktoré už odvolateľ vecne napadá).

12.Nakoľko odvolacie dôvody žalobcu neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), krajský súd pristúpil k potvrdeniu rozsudku.

13.Okresný súd, ktorý si rozhodnutie o trovách konania vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, rozhodne aj o trovách aktuálneho odvolacieho konania.

14.Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je podľa § 421 ods. 1 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.